

BÆRUM
KOMMUNE

LDIP

- langsiktig drifts- og investeringsplan

Sammen skaper vi fremtiden

MANGFOLD - RAUSHET - BÆREKRAFT

Langsiktig drifts og investeringsplan

Kommuneloven er grunnlaget for LDIP

- ▶ *«Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.»*
 - ▶ *«...på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko...»*
 - ▶ *«...samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets utvikling.»*
- ▶ Vi har omsatt dette i handlingsregler i form av finansielle måltall og regler for forvaltning av økonomi, finanser og gjeld

	2022	2023	2024	2025	Måltall
Resultatgrad	5,0 %	4,4 %	5,8 %	5,7 %	
Likviditetsreserve	1 130	1 106	1 254	1 264	Min 300 mill.
Bufferfondet	305	312	273	181	100 mill siste år
Egenkapitalfinansiering	50 %	50 %	50 %	50 %	50 % (min.40%)

«Vi har alltid overskudd»

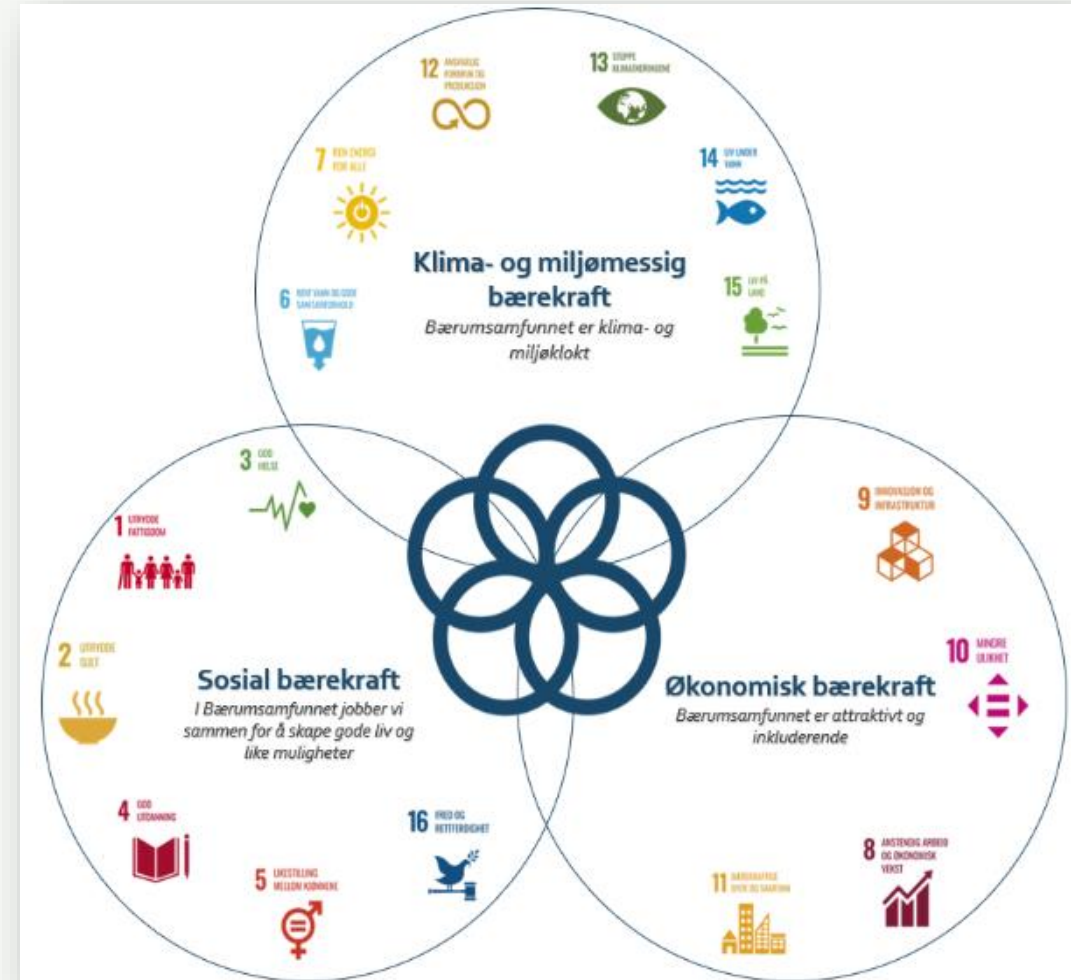
Sannhet med modifikasjoner...

- ▶ Vi kan legge til rette for vekst, men vi styrer ikke veksten
- ▶ Vi kan se inn i fremtiden, men vi kjenner ikke fasiten
- ▶ Vår kommuneøkonomien har alltid et positivt driftsresultat, men pengene blir alltid avsatt til fond eller bundet opp til investeringer
- ▶ Vi husker ikke så langt tilbake. Hadde det vært riktig å gamble på at rentenivået skulle holde seg så lavt så lenge? Aksjemarkedet er «spinnvilt».

Utfordringsbildet fremover – utgangspunktet for LDIP

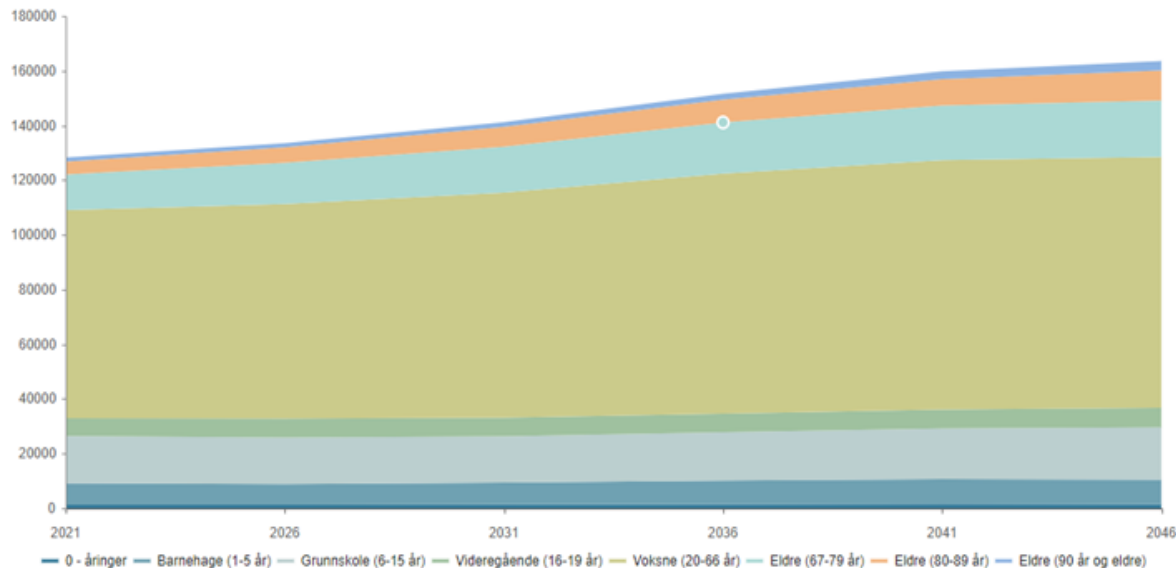
- Sentrale utviklingstrekk
 - Perspektivmeldingen
 - Scenario 2040
 - FNs bærekraftsmål
- Drivere for kommunens økonomi
 - Klimaendringer, klimarisiko og miljøspørsmål
 - Teknologisk utvikling kombinert med vår evne til å ta i bruk ny teknologi
 - Befolkningsvekst - økende andel eldre og flere med behov for heldøgns omsorg
 - Knapphet på arbeidskraft - kompetanse og behov for høy arbeidsdeltagelse
 - Utvikling i offentlige finanser - strammere rammer for kommuneøkonomien
 - Langsiktige økonomiske konsekvenser av Covid-19

Bæringene blir flere - og eldre

Aldersgruppa 20-66 år drar lasset på skatteinntekter, men følger ikke veksten i 67 år +

Befolkningsprognose

	2021	2026	2031
	Absolutte tall	Prosentvis endring fra 2021	Prosentvis endring fra 2021
0 + åringer	1 326	100 %	106 %
Barnehage (1-5 år)	7 868	96 %	101 %
Grunnskole (6-15 år)	17 166	99 %	99 %
Videregående (16-19 år)	6 563	105 %	104 %
Voksne (20-66 år)	76 074	103 %	108 %
Eldre (67-79 år)	13 105	115 %	128 %
Eldre (80-89 år)	4 696	121 %	154 %
Eldre (90 år og eldre)	1 435	101 %	116 %
Total (absolutte tall)	128 233	133 497	141 153

Skjedd mye på et år

- ▶ Økonomiske Covid 19 effekter:
 - ▶ *Skattesvikt og merutgifter er i stor grad kompensert*
 - ▶ *Verdistigningen i aksjemarkedet er rekordhøyt*
- ▶ Effekter av innsparingstiltaket på 0,5 % (HP 2021-24)
- ▶ Investeringsreduksjonsprosjektet

1. Mindre ledig kapasitet

2. Gjenbruk og sambruk

3. Flere friske år

4. Prioritering av områder og offentlige rom

5. Jevnlig gjennomgang av samlebevilgninger

6. Alternative finansieringsmåter og eiermodeller

Prinsipper som legges til grunn

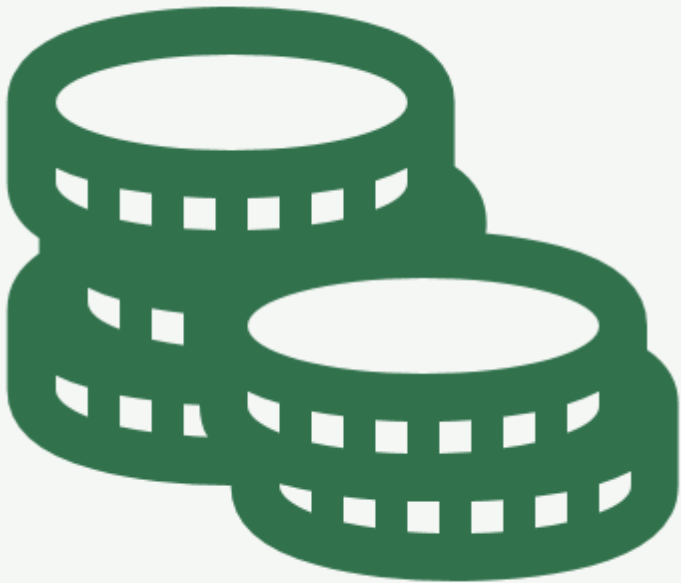
Basert på oppdaterte befolkningsprognoser og prognoser for fremtidige inntekter, fremtidige investeringer og utvikling i finansutgiftene

Investeringsreduksjonsprosjektet er en viktig premissgiver.

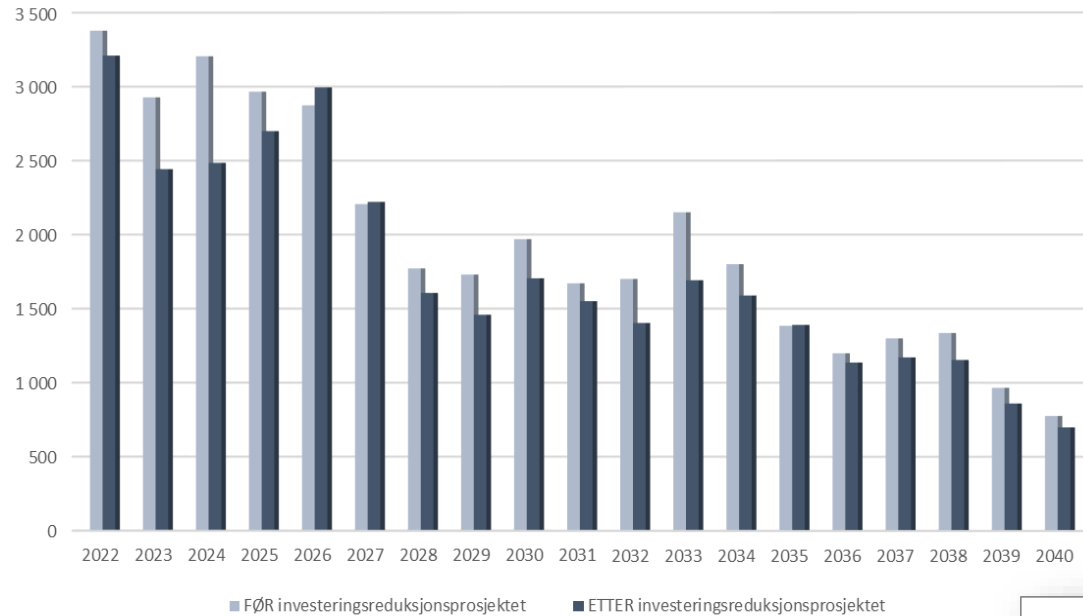
- "Nok og riktig" kapasitet
- Omstrukturering og samkjøring med andre prosjekter
- Sambruk og gjenbruk
- Økt innslagspunkt for beregning av dekningsgrad fra +80 år til +82 år
- Satsing på forebygging og hjemmetjenester

Effekt på netto driftsresultat, inndekningsbehov i forhold til gjeldende kostnadsnivå og utviklingen i lånegjeld, er viktige styringsparametere.

Etter dette viser LDIP hvilke økonomiske effekter som må hentes ut gjennom tjenesteutvikling og omstilling for å lukke gapet mellom utgifts- og inntektsvekst.

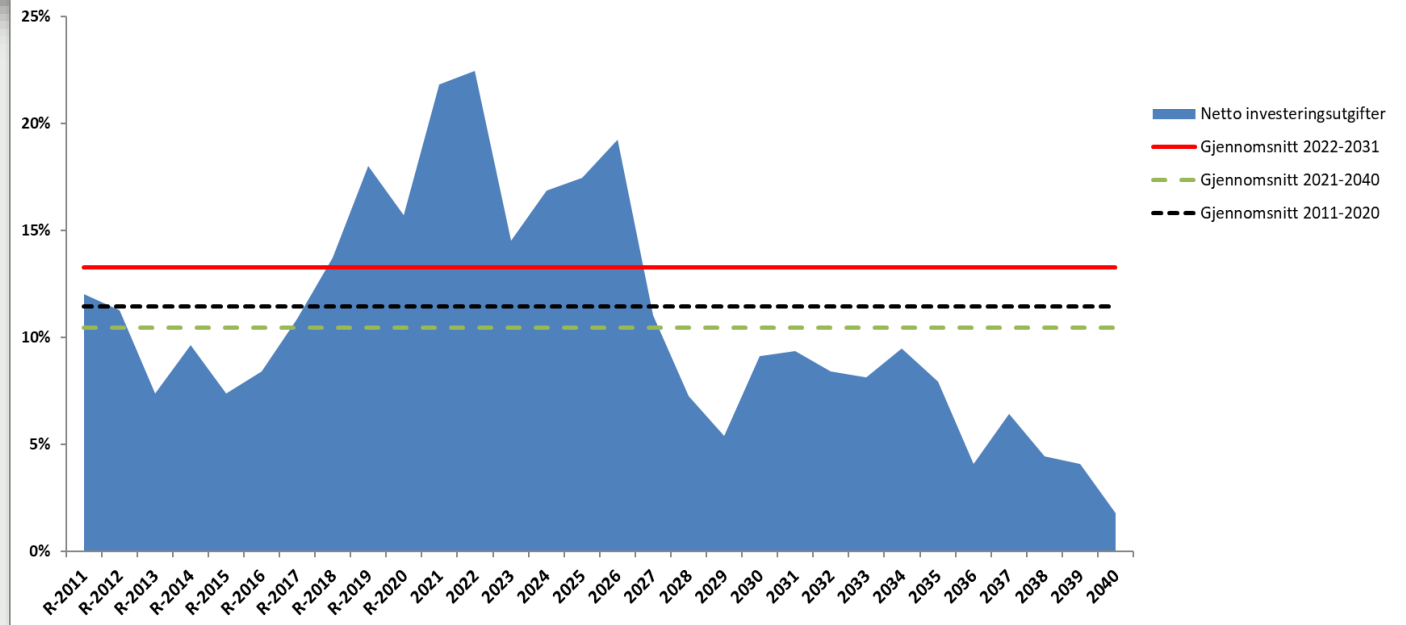
Brutto investeringsutgifter 2022-2040

Den langsiktige investeringsplanen

- Usikkerhet – behov og omfang
- Viser fremdrift/ rekkefølge/ prioritering
- Godt utgangspunkt for bærekraftig økonomisk styring

Netto investeringer i prosent av driftsinntektene

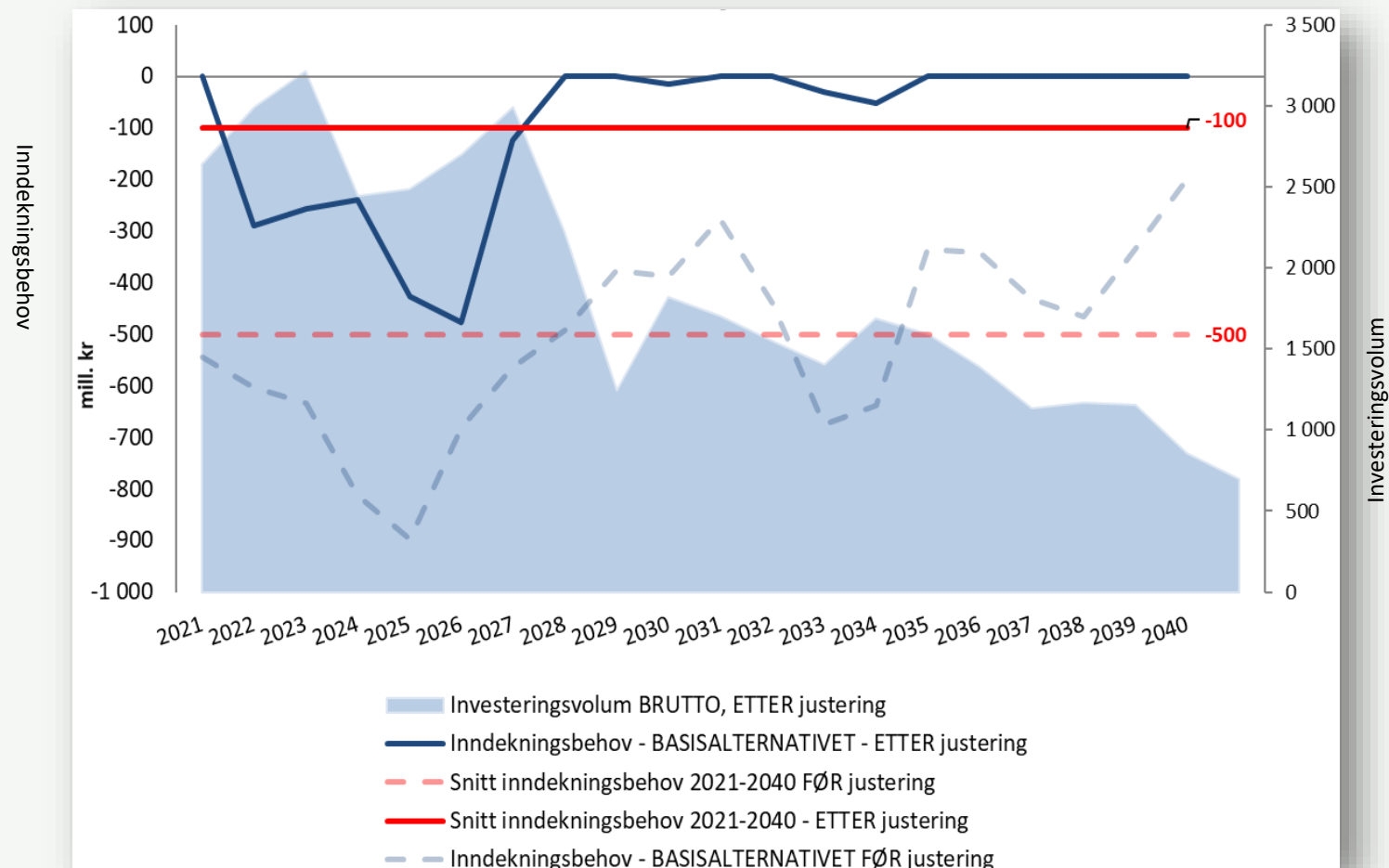

Oppdatert analyse viser redusert inndekningsbehov

LDIP viser positive resultat av de grep som er tatt hittil, og som ligger til grunn for BØP

Inndekningsbehovet viser hvor mye driftskostnadene må reduseres for at netto driftsresultat skal være høyt nok til å innfri målsettingen om 50 prosent egenkapitalfinansiering av investeringene

Fortsatt behov for fokus på omstilling av tjenestene, selv om omstillingsbehovet er redusert fra 500 til 100 mill.

Geografisk område	Skole	Forklaringer	Fase	LDIP 2021-2040 Anslått ferdig stillelser år	LDIP 2021-2040 (JUSTERT) Anslått ferdig stillelser år
Sandvika	Bjørnegård ungdomsskole	Utvidelse til 9 parallell	F0	2038	2038
Østre Bærum	Ny ungdomsskole, Østre Bærum	9 parallell	F0	2034	Etter 2040
Fossum	Fossum, barneskole	3 parallell	F0	2034	Etter 2040
Fornebu	Holtekilen barneskole	5 parallell	F0	2034	2034
Sandvika	Sandvika barneskole	4 parallell	F0	2026	2028-2032
Fornebu	Flytårnet ungdomsskole	10 parallell	F0	2026	2027
Bekkestua	Ballerud barneskole	3 parallell	F0	2025	2025
Vestre Bærum	Bryn barneskole	3 parallell	F0	2025-2030	2025-2030
Vestre Bærum	Gjettum/Hauger ungdomsskole	9 parallell	F1	2026	2026
Vestre Bærum	Emma Hjorth barneskole	Utvidelse til 3 parallell	F2	2021	2023
Vestre Bærum	Eineåsen ungdomsskole	6 parallell	F3	2023	2023
Bekkestua	Bekkestua ungdomsskole	10 parallell	F3	2021	2021
Fornebu	Oksenøya barneskole	5 parallell	F3	2022	2022

Geografisk område	Barnehage	Forklaringer	Fase	LDIP 2021-2040 Anslått ferdig stillelses år	LDIP 2021-2040 (JUSTERT) Anslått ferdig stillelses år
Sandvika	Sandvika barnehage	200 barn	F0	etter 2040	etter 2040
Fornebu	Holtekilen barnehage	300 barn	F0	2034	2034
Vestre Bærum	Kolsås barnehage	120 barn	F0	2033	2032
Fossum	Fossum barnehage	200 barn	F0	2032	Etter 2040
Vestre Bærum	Omstrukturering BHG område Bærums verk	160 barn	F0	2030	2030
Vestre Bærum	Omstrukturering BHG område Rykkinn	150 barn	F0	2028	2028
Vestre Bærum	Berger barnehage	150 barn	F0	2028	2026
Bekkestua	Nadderudskogen barnehage/Bekkestua Sør	150 barn	F0	2028	2028
Vestre Bærum	Gommerud barnehage	150 barn	F0	2027	Etter 2040
Bekkestua	Ballerud barnehage	100 barn	F0	2025	2030
Sandvika	Omstrukturering BHG område Sandvika 200pl	200 barn	F1	2023	2027
Østre Bærum	Omstrukturering BHG område Østerås/Eiksmarka	200 barn	F1	2025	2023
Vestre Bærum	Avlastningsbarnehage vestre Bærum	120 barn	F2	2021	2022
Fornebu	Oksenøya barnehage	300 barn	F3	2022	2022

Bo- og behandlingssentre og omsorgsboliger eldre	Forklaringer	Fase	LDIP 2021-2040 Anslått ferdig stillelser år	LDIP 2021-2040 (JUSTERT) Anslått ferdig stillelser år
Plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjeneste - BBS	100 plasser	F0	2039	2039
Plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjeneste - BBS	150 plasser	F0	2038	Etter 2040
Plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester - Omsorgsboliger	150 plasser	F0	2036	2039
Fornebu - plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjeneste - BBS	150 plasser	F0	2034	2034
Plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester - Omsorgsboliger	150 plasser	F0	2031	2037
Plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjeneste - BBS	150 plasser	F0	2029	2035
Belset omsorgsplasser	150 plasser	F0	2027	2028
Berger sykehjem	150 plasser	F0	2025	2026
Dønskiveien 28-38 omsorgsboliger for eldre	100 plasser	F1	2024	2028
Fornebu - Oksenøya BBS	150 plasser	F3	2022	2022

Frivillighetens år 2022

2022 – 2025

Budsjett og økonomiplan

Hovedmål 1

I Bærumsamfunn
et jobber vi
sammen for å
skape gode liv og
like muligheter

Hovedmål 2

Bærumsamfunnet
er attraktivt og
inkluderende

Hovedmål 3

Bærumsamfunnet
er klima- og
miljøklokt

Hovedmål 4

Bærum kommune
er handlekraftig
og innovativ

- Landets 5. største kommune – snart 130 000 innbyggere
- Årlige investeringer på 2,4 - 3,2 mrd
- Brutto driftsbudsjett på ca 11,8 mrd
- Ca 7 700 årsverk – 12 600 medarbeidere

Bærum kommune

Sentrale trekk

Vi blir flere – og eldre

Økonomien normaliseres etter covid-19

Kommunen får endret ansvar gjennom barnevernreformen

Investeringer forskyves

Tjenesteområdene er i omstilling og finansielle måltall innfris

Sammenhengende tjenester

Organisasjonsutvikling «Vårt felles lederskap»

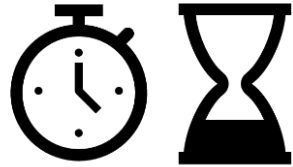

- Prosesser bygget på samskaping og innbyggermedvirkning
- Forpliktende samhandlingsarenaer med myndiggjorte deltakere
- Beste praksis virksomhetsstyring
- Tverrfaglig utviklingsprosesser
- Robuste og effektive miljøer
- Kort vei fra behov til beslutning

Resultatmål 2022-25

	2022	2023	2024	2025	Måltall
Resultatgrad	5,0 %	4,4 %	5,8 %	5,7 %	4 % (min. 3%)
Likviditetsreserve	1 130	1 106	1 254	1 264	Min 300 mill.
Bufferfondet	305	312	273	181	100 mill siste år
Egenkapitalfinansiering	50 %	50 %	50 %	50 %	50 % (min.40%)

Hovedelementer i salderingen av driftsbudsjettet

Investeringer og kapasitetsøkninger er skjøvet ut i tid

Helårseffekt av kostnadsreducerende tiltak 2021

Konkretisering og iverksetting av 0,5 prosent 2021

Lavere befolknings- og utgiftsvekst

Makroforutsetninger har slått positivt ut

**Barnevernreform –
økt faglig og økonomisk
ansvar for barnevernet**

29,3 mill.

**Nye brukere med
store og
sammensatte
omsorgsbehov
innen psykisk
helse**

11,9 mill.

**Bekjempelse av fremmede
arter, sikring av truede
arter**

1,0 mill.

Digiviken

0,4 mill.

Trygghetspakken

9,2 mill.

**Særskilt satsning på
psykisk helse barn og
unge**

5 mill.

**Samhandlings-modell
for bedre tverrfaglig
innsats (BTI)**

5 mill.

**Bistand til
planprosesser i
kommunens
vekstområder**

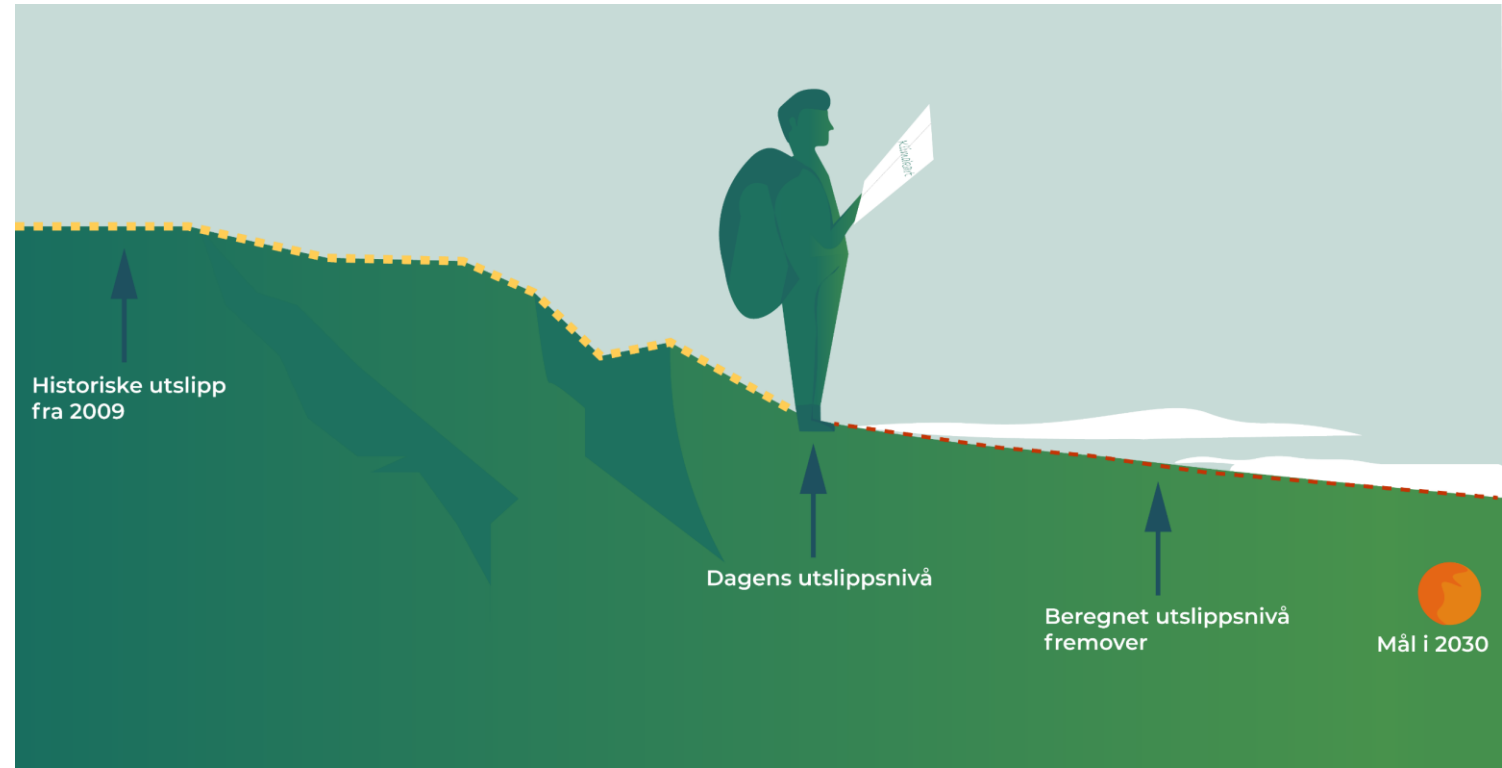
2,0 mill.

Klimabudsjett – Et styringsverktøy for å nå klimamål

Et klimabudsjett presenterer **tiltak** for å redusere utslipp, anslått **effekt** av tiltakene og fordeler **ansvaret** for gjennomføringen.

For å nå målet om 65% reduksjon av direkte klimagassutslipp innen 2030 i forhold til 2009, må klimainnsatsen i kommunen styrkes.

Klimabudsjettet til Bærum kommune presenterer tiltak som reduserer direkte utslipp og indirekte utslipp.

Sammen skaper vi fremtiden
BØP 2022 - 2025